

A PESTI ÚR.

BAZSÓÉK, az örhegyi bíró és felesége, jókedvűen ültek le a második osztályú kocsi puha ülésén és szeretettel mosolyogtak egymásra. Utánuk az örhegyi jegyző telepedett le. Köszön-tek, kezelték.

— Úgy látom, jó vásárjuk volt! — mondta a jegyző.

— Hát, elég jó — felelt a bíró. Az ökrök jó áron keltek el.

És megtapogatta a dolmánya balmellét, ahol az ökrök ára rejtőz-ködött.

— Ilyenkor megengedhetjük magunknak azt a fényűzést, hogy második osztályon utazzunk haza.

— Persze, persze! — bólintott a jegyző — Látom, bíróné, asszony is részesedett már az ökrök árából!

Mind a hárman a poggyászhálóra pillantottak föl, ahol a bíróék néhány csomagot helyeztek el.

— No, Istenem, ilyenkor csak nekem is kidukál valami! — nevetett az asszony. — Egy kis selymet vettem, meg cipőt. Az uram szívesen szerez ilyenkor nekem is örömet.

— Természetes, természetes! — bólintott ismét a jegyző. A többi utas mosolygott.

* * *

Térült-fordult az idő kereke. Egy héttel a vásár után a bírót a szérúról szólította be a felesége.

— Gyere be hamar, valami pesti úr keres.

Csakugyan valami pesti úr állt az udvaron, elegáns fehér nyári ruhájú, borotvált képű fiatal uracs, hóna alatt duzzadó irattáskával.

— Salgó, Budapestről, a «Vinum» borkereskedelmi részvénytársaság titkára — mutatkozott be nyájasan és parolázott a bíróval. Bevezették a jó hűvös úriszobába.

Hát hogy azért jött, — magyarázta Salgó úr, — hogy bort vásároljon. Nagyban. Csak nagyban. Cége ugyanis az erős balatoni borokhoz könnyű homoki bort keres házassítás végett, mert nagy svájci megrendelést kapott direkt ilyen összeházasított borokra. És Salgó úr tudja, hogy itt Örhegyen bőviben vannak az ilyen könnyű bornak, hát egy-két vagonnal elvinne.

Felvillant a szeme Bazsó bírónak. Végre! Hiszen már kétségbe-estek, mitévők legyenek temérdek borukkal az idei szüret előtt, nem tudják majd hová tenni, mert a tavalyi óriási termés a nyakukon van.

— Sürgős az utam, bíró uram, talán mindjárt mennék is ki a pincékhez.

Diktum-faktum, már mentek is, és csodálatosképen már minden pincénél ott találták a gazdákat is, akiknek szintén öröm villogott a szemükben.

Salgó úr hideg józansággal végigkóstolta és végigfokmérőzte a borokat, szakértően csettingetett a nyelvével és kijelentette, hogy a jelzett célra eléggé megfelelő borokat talált. Hamar meg is alkudott és megállapította a vásárlandó mennyiséget kinek-kinek borából. Mondja akkor a bíró :

— Most hát tessék lepecsételni a hordókat.

Salgó úr jóindulatúan legyintett :

— Szó sincs róla. Én megbízom önökben, pláne mikor látom, hogy bíró uram kezében van az egész ügy. Én tudom, kikkel kötök üzletet. Én Órhegyen nem pecsételek hordót.

A jó órhegyiek öt-öt kilót híztak e bizalmi nyilatkozatra.

— Most pedig idefigyeljenek, gazduraim. Ime, lássák megbízólevelemet a cégjelzéses papiroson. Tetszik látni, itt van a végén : «Az árra nézve megbízottunknak szabadkezet engedünk és felhatalmazzuk, hogy a somvári pénzügyi fiókban az összvételár felét számlánkra felvehesse s az eladóknak foglalóul kifizethesse, a vételár másik felét pedig átvételkor fizesse ki, midőn az árut saját hordóinkban a helyszínről elszállítandjuk».

Hát nagyon tetszett ez is az órhegyieknek.

— Tehát holnap reggel bíró uram lesz szíves berándulni a reggeli vonattal Somvárra s ott átveszi a bankban a százkilencvenkét pengőt, az összvételár felét foglalóul.

— Nagyon jó lesz.

— Most azonban megkérem kedves bíró uramat, legyen szíves nekem a faluban éjjeli szállást szerezni, mert a korcsmában nincs szállószoba, vonat pedig nem megy már ma Somvárra.

Természetes, hogy bíróké maguk adtak szállást Salgó úrnak és Salgó úr Bazsó Imrééknél olyan vacsorát evett, aminőről Pesten csak álmodni szoktak. Komáék, sógorék is átjöttek vacsora után fekete-kávéra és kvaterkára.

Tizenegy óra felé Salgó úr ajánlotta :

— Talán jó volna most lefeküdni, mert a vonatunk, úgy-e, reggel félhatkor indul.

Mindnyájan helyeseltek és a bíró gyertyaszó mellett bekalauzolta a pesti urat az úriszobába, a tornyos ágyba, nyugodalmas jócakát kívánt neki, ajánlván a gerendák megolvasását, és pár perc múlva egészséges horkolások váltották föl a koccintások nem kevésbé egészséges neszt az órhegyi bírói lakban.

A félőtórai bezörgetéskor Salgó úr bosszús mormolással nyitott ajtót a bírónak, hogy milyen utálatosak azok a hajnali vonatok! Bíró uram nevetett és biztosította vendégét, hogy félöt és félhat csak a városban jelentenek hajnalt, falun az már késő reggel.

... Szerencsésen megérkeztek a vonattal Somvárra. Salgó úr kocsit fogadott:

Most legyen bíró úr az én vendégem! Miért kutyaoljunk be a városba ilyen jó üzlet után?!

Bazsó Imre szívesen dült hátra a fiaker ruganyos puha ülésén. Hadd fizessen a pesti úr, nyer ügyis eleget a boron.

A város főterére érkezve Salgó úr kinyitotta az irattáskáját, belenézett és rémülten kiáltott:

— Kocsis, halt!

A bíró meglepetve bámult.

— Bíró úr, baj van! A cégbélyegzőt elvesztettem! Bizonyosan a vonaton maradt! Emlékszik, mikor kiteregettem a táskából az iratokat. Pedig a bank a bélyegző nélkül nem ad ki pénzt! Hű, azt a kutya-fáját! Úgy-e, ez a vonat jóideig áll itt Somvárrott?

— Hogyne, valami háromnegyed órát.

— Akkor még megkapom a bélyegzőt. Bíró úr most lesz szíves leszállni és itt a Korona-szálló előtt megvárni engem. Én visszahajtatok a pályaudvarra, negyedóra múlva itt leszek.

— Csak tessék sietni — felelt a bíró, leszállva a kocsiból.

— Igen, igen. Csak aztán bíró úr el ne menjen innen a térről, mert akkor hogyan találom meg!

— Tessék nyugodtan lenni, itt leszek.

A pesti úr lóhalálában visszahajtatott, a bíró pedig szivarra gyujtott és a szálló előtt sétált fel-alá, nézegette a kirakatokat, szót váltott egy-egy ismerőssel, megmagyarázta, miért sétál itt, büszkén fogadta a jó üzlethez a gratulációkat, megígérte egy péceli gazdának, hogy beajánlja a pesti úrnak a péceli borokat is.

Közben kétszer is elmúlt a negyedóra, de Salgó úr nélkül; Bazsó kezdett sűrűn pislogatni az állomásra vezető utca felé.

Hogy újabb ismerősök jöttek, azokkal már kurtán végzett, azt mondta, hogy a járásorvost várja, mert alighanem kanyaró van a faluban, mire az ismerősök igyekeztek mentül hamarabb és mentül messzebb kerülni a bírótól.

— Bizonyosan a bélyegzőt hajszolják — vigasztalta magát a bíró.

De hogy elmúlt egy teljes óra is, kezdett aggodalmasan rágcsálni a második szivarján és végre is — jobbnak látta kimenni az állomásra, miközben balsejtelmeket fújt szivarja füstjében.

— Csak nem tett lóvá az a...?

A pályaudvaron kérdezősködött a forgalmi irodában, a rendőrnél, végre a kapusnál. A kapus bizonykodott, hogy látott egy fehérruhás,

sárga irattáskás urat a pénztárnál. Sőt úgy rémlik, látta beszállni a pesti vonatba.

Hú, aki lelke van! Hol az a rendőr? Bíró uram hozzáfut, kérdez, magyaráz. A rendőr nyugodtan felel:

— Magukat nyilván lóvá tették. Jöjjön az őrszobára, föl vesszük a jegyzőkönyvet. Vagy jobb lesz, menjen be a kapitányságra.

A rendőrkapitány intézkedett, jegyzőkönyvezett, telefonált a pályaudvarra, hogy onnan telefonáljanak a pesti vonat állomásaira.

Bíró úr kegyetlenül összeszorult szívvel, gyalog, dülöutakon sietett haza Őrhegyre.

Útközben kissé megnyugodott. Mert hiszen kár nem esett, legfeljebb szégyen! De az aztán alapos! Egy pesti ficsúr lóvá tesz egy egész falut, legnagyobb lóvá a falu bíráját! Teleszívja magát jó borokkal, befal egy hétre valót, aztán ellép.

No, fognak röhögni rajtuk a péceliek!

A kertek alatt, hátulról került be a portájára.

Kipöndörül a házból a felesége. Szeme kisírva, arca lángol. Fújtat a dühtől. A bíró nem érti, de hamar megérti:

— Hát te ugyan miféle világcsalót hoztál a házadba! Miféle pesti betörőt! Hogy vén szamárrá létedre bután bízol minden pesti csavargóban. Tudod-e, mit mívelt ez az éjjel?

Bíró uram némán tátogatta a száját.

Az asszony sírva rikácsolta:

— Ellopta az ökrök árát az almáriumból!

Bazsó Imre megkapaszkodott a kerítésbe és olyan violaszínűre vált az arca, hogy a felesége hirtelen vizet ittatott vele.

* * *

Kimenekült a pincéjéhez.

De vesztére. Gazdatársai mind ott voltak s körülfojták:

— No, ide azzal a kis pizmaggal!

A bíró erőt vett magán és elmondta az esetet. A végén (miután bölcsen elhallgatta az ökrök árának igazi csúfos vesztét) még vigasztalta őket:

— Nem vesztettünk hiszen semmit!

— Nem-e? — kiáltották majdnem mind. — Igen ám, de ma reggel feltöltöttük ám vízzel a megkezdett hordókat!

Hát ez már sok volt. Az Őrhegyi szőlők rég hallottak olyan veszekedést és szidalomözönt, aminő most hullott Bazsó Imre bíró fejére.

Végre is kitört belőle:

— Hát tudjátok meg: ezennel lemondok a bíróságról!

Abban azonban megegyeztek, hogy titokban tartják a gyalázatos esetet.

* * *

Ám hiába titkolódtak.

Két nap mulva fináncok jöttek Őrhegyre, felülvizsgálni a bor-állományt, melyet nemrég vettek föl.

És mivel a multkor fölvelt mennyiségénél sokkal többet találtak, alaposan megbírságotlák a gazdákat.

Bazsó Imrét, a lemondott bírót, egy hétig nem látták Őrhegyen. Jónak látta ellépni Mákosdra, addig, míg a gazdák dühe kissé lehül.

* * *

De egyszer neki is földerült.

Félév mulva a fővárosban járt a képviselőjüknel. Egyszer csak a körúton megpillantotta — Salgó urat.

Torkon ragadta és nem eresztette el addig, míg a rendőrnek át nem adta.

... Visszakapta az ökrök árát is, meg is választották újra bírónak, csak azért, mert nyakoncsípte a pesti urat, aki még most is ül, ha meg nem halt.

Kertész Kálmán.

A LUFTBALON.

A kisleányom luftbalont kapott.

Csuklójára kötve libeg-lebeg

A kék csuda, s ő ámulva rázza

A madzagon szálló csillagot.

Igy viszik a sugaras parkon át.

Kis fehér kabátja szárnyként repes

Utána s körölte angyal-kórus

Pedz együgyű szellő-harsonát.

A gyereksereg körégyűrűzik

Cuppognak, integetnek. Férfiak

Állnak meg s kérdik: jár-e már

S a nőrszök gomblyukába tűzi szekfűik.

Még a durcás csósz is mosolygana

S egy irigy mama bús, penészvirág

Magzata ágyvánkosába sóhajt

S kérdi: mitől hízik a baba.

Úgy megyünk át az őszi parkúton,

Mint diadalmenet. Arcom tüzel

S az asszonyom szeme büszkén villog,

Bámuljatok: ez az én húsom.

Csak babához nem ér a hódolat.

A luftbalont nézi s az anyakar

Trónusáról a kék álom felé vet

Álmélkodó pillantásokat.

Lelkes László.